

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)
της 30ής Ιανουαρίου 2002 *

Στην υπόθεση Τ-54/99,

max.mobil Telekommunikation Service GmbH, με έδρα τη Βιέννη (Αυστρία),
εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους S. Köck, M. Pflügl, M. Esser-Wellié και
M. Oder, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους W. Mölls
και K. Wiedner, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

υποστηριζόμενης από το

Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενο από τον A. Fierstra και τις J. van Bakel και H. G. Sevenster, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνον,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση περί μερικής ακυρώσεως της αποφάσεως IV-C1/ROK D(98) της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 1998, στο μέτρο που απορρίπτει την καταγγελία της προσφεύγουσας, σύμφωνα με την οποία η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη τα άρθρα 86 και 90, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρα 82 και 86, παράγραφος 1, ΕΚ) κατά τον καθορισμό του ύψους του τέλους που έπρεπε να καταβάλει η προσφεύγουσα για τη λήψη άδειας εκμετάλλευσης GSM,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους A. W. H. Meij, Πρόεδρο, K. Lenaerts, M. Jaeger, J. Pírrung, N. J. Forwood, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Μαΐου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και ιστορικό της διαφοράς

- 1 Ο πρώτος φορέας δικτύου GSM που εμφανίστηκε στην αυστριακή αγορά είναι η Mobilkom Austria AG (στο εξής: Mobilkom), η οποία ανήκει μερικώς στο αυστριακό κράτος μέσω της εταιρίας Post und Telekom Austria AG (στο εξής: PTA). Η προσφεύγουσα, η αυστριακού δικαίου εταιρία max.mobil Telekommunikation Service GmbH, εισήλθε στην αγορά αυτή τον Οκτώβριο του 1996, ως δεύτερος φορέας GSM. Ένας τρίτος φορέας, η Connect Austria GmbH, η οποία έλαβε άδεια στις αρχές Αυγούστου 1997, εισήλθε στην αγορά αυτή. Η Connect Austria, κατά την άσκηση της παρούσας προσφυγής, λειτουργούσε αποκλειστικά με βάση το τεχνικό πρότυπο επικοινωνιών DCS 1800. Πριν από την είσοδο της προσφεύγουσας στην αγορά, η αυστριακή Διοίκηση Ταχυδρομείων και Τηλεγραφείων (Österreichische Post- und Telegraphenverwaltung) διέθετε μονοπώλιο στο σύνολο του τομέα της κινητής τηλεφωνίας και εκμεταλλευόταν, μεταξύ άλλων, τα αναλογικά δίκτυα κινητής τηλεφωνίας «C-Netz» και «D-Netz», καθώς και το δίκτυο GSM που ονομαζόταν «A1». Την 1η Ιουνίου 1996 το μονοπώλιο ανατέθηκε στην Mobilkom, νεοϊδρυθείσα θυγατρική της PTA.
- 2 Στις 14 Οκτωβρίου 1997 η προσφεύγουσα υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή (στο εξής: καταγγελία), προκειμένου να διαπιστωθεί, μεταξύ άλλων, ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 86 και 90, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρων 82 ΕΚ και 86, παράγραφος 1, ΕΚ, αντιστοίχως). Στην ουσία, με την καταγγελία αυτή ζητήθηκε να διαπιστωθεί η έλλειψη διαφοροποιήσεως του ύψους των τελών που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα και στη Mobilkom αντιστοίχως.

- 3 Επιπλέον, η προσφεύγουσα επικαλέστηκε, με την καταγγελία της, παράβαση του κοινοτικού δικαίου, αφενός, διότι οι αυστριακές αρχές αναγνώρισαν νομική ισχύ στα πλεονεκτήματα που παρασχέθηκαν στη Mobilkom κατά τη χορήγηση των συχνοτήτων και, αφετέρου, διότι η ΡΤΑ παρέσχε βοήθεια στη θυγατρική της Mobilkom για την ίδρυση και εκμετάλλευση του δικτύου GSM από αυτήν.
- 4 Στις 22 Απριλίου 1998 η προσφεύγουσα υπέβαλε συμπληρωματικό υπόμνημα στην Επιτροπή, με το οποίο διευκρίνιζε ορισμένα πραγματικά και νομικά στοιχεία σχετικά με την κατάσταση που κατήγγειλε. Μετά από συνάντηση με την Επιτροπή στις 14 Ιουλίου 1998, η προσφεύγουσα υπέβαλε, στις 27 Ιουλίου 1998, δεύτερο συμπληρωματικό υπόμνημα.
- 5 Στις 11 Δεκεμβρίου 1998 η Επιτροπή έστειλε στην προσφεύγουσα έγγραφο, που αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς (στο εξής: προσβαλλόμενη πράξη). Το έγγραφο αυτό διευκρινίζει, μεταξύ άλλων:

«Στις 14 Οκτωβρίου 1997, υποβάλατε καταγγελία κατά της Αυστριακής Δημοκρατίας. Η καταγγελία αυτή αφορούσε:

- α) τα τέλη άδειας εκμετάλλευσης που κατέβαλε ο πρώτος φορέας κινητής ραδιοτηλεφωνίας, [η Mobilkom] και η επιχείρησή σας, και πιο συγκεκριμένα το γεγονός ότι στη Mobilkom δεν επιβλήθηκε υψηλότερο τέλος από αυτό που κατέβαλε η επιχείρησή σας,

- β) τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο αυστριακός Telekommunikationsgesetz (νόμος περί τηλεπικοινωνιών), όσον αφορά την κατανομή συχνοτήτων DCS 1800, και
- γ) τους όρους διάθεσης προς χρήση της υποδομής από την [ΡΤΑ], οι οποίοι θεωρούνται ευνοϊκότεροι για τη Mobilkom απ' ό,τι για την επιχείρησή σας.

[...]

Με το παρόν έγγραφο, επιθυμούμε να σας ενημερώσουμε για την πρόθεση της Επιτροπής να δώσει συνέχεια στην καταγγελία σας όσον αφορά τα σημεία β' και γ'.

Όσον αφορά το σημείο α', που αφορά το ύψος του τέλους άδειας εκμετάλλευσης, η Επιτροπή φρονεί, αντιθέτως, ότι δεν αποδείξατε επαρκώς την ύπαρξη κρατικού μέτρου που οδήγησε τη Mobilkom σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της. Κατά την ακολουθούμενη έως τώρα πρακτική, η Επιτροπή ασκεί προσφυγή λόγω παραβάσεως σε παρόμοιες υποθέσεις μόνον όταν ένα κράτος μέλος επιβάλλει υψηλότερο τέλος σε νεοεισαχθείσα στην αγορά επιχείρηση απ' ό,τι σε επιχείρηση ασκούσα ήδη δραστηριότητα (βλ. την απόφαση της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 1995, που αφορά τους όρους που έχουν επιβληθεί στον δεύτερο φορέα εκμετάλλευσης ραδιοτηλεφωνίας GSM στην Ιταλία, ΕΕ L 280, της 23ης Νοεμβρίου 1995).

Η Επιτροπή θα δώσει ωστόσο συνέχεια στις δύο άλλες αιτιάσεις και θα σας ενημερώσει εγκαίρως για τη συνέχιση της διαδικασίας».

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 6 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 22 Φεβρουαρίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή. Η προσφυγή έχει ως αντικείμενο τη μερική ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξεως, στο μέτρο που απορρίπτει την καταγγελία.

- 7 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 31 Μαρτίου 1999, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Με διάταξη της 17ης Σεπτεμβρίου 1999, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να συνεξετάσει την ένσταση απαραδέκτου με την ουσία της υποθέσεως.

- 8 Στις 15 Ιουλίου 1999, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ζήτησε να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής. Με διάταξη της 17ης Σεπτεμβρίου 1999, ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος επέτρεψε την παρέμβαση αυτή.

- 9 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν εγγράφως σε ορισμένα ερωτήματα.

10 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στα ερωτήματα που τους έθεσε το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση της 2ας Μαΐου 2001.

11 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη πράξη στο μέτρο που απορρίπτει την καταγγελία της·

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

12 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, επικουρικώς, ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

13 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών υποστηρίζει τα αιτήματα της Επιτροπής.

Σκεπτικό

- 14 Το Πρωτοδικείο κρίνει σκόπιμο να εκθέσει, πρώτον, το σύνολο των επιχειρημάτων των διαδίκων σχετικά με το παραδεκτό και την ουσία, προτού αποφανθεί επί της διαφοράς.

Επιχειρήματα των διαδίκων

Επί του παραδεκτού

- 15 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, πρώτον, ότι η προσφυγή είναι άνευ αντικειμένου, καθόσον παραπέμπει στη φερόμενη άρνησή της να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη τα άρθρα 86 και 90 της Συνθήκης ΕΚ, μεταχειριζόμενη ευνοϊκά την Connect Austria. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν ισχυρίστηκε ότι η μεταχείριση που επιφυλάσσεται στον φορέα αυτό αποτελεί αυτοτελή παράβαση, αλλά θεωρεί τη μεταχείριση αυτή ως απόδειξη ότι η ίδια έπεσε θύμα διακριτικής μεταχείρισεως σε σχέση με τη Mobilkom. Εξάλλου, δεν ισχυρίστηκε ότι η Connect Austria είναι επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 90 της Συνθήκης ΕΚ.
- 16 Στη συνέχεια, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη. Φρονεί, πρώτον, ότι ένας ιδιώτης δεν νομιμοποιείται, κατ' αρχήν, να ασκήσει προσφυγή κατ' αποφάσεως της Επιτροπής για τον λόγο ότι δεν έκανε χρήση της εξουσίας που της παρέχει το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ (απόφαση του Δικαστηρίου 20ής Φεβρουαρίου 1997, C-107/95 P, Bundesverband der Bilanzbuchhalter κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-947, σκέψεις 25 έως 27, στο εξής: απόφαση Bilanzbuchhalter). Τονίζει ότι η απόφαση αυτή διευκρινίζει, βεβαίως, ότι δεν μπορεί a priori να αποκλειστεί το ενδεχόμενο υπάρξεως εξαιρέσεων από τον κανόνα αυτό σε εξαιρετικές καταστάσεις. Το Δικαστήριο διαπίστωσε ωστόσο ότι αυτό δεν συνέτρεχε στην υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή. Αντιμετωπίζοντας την ίδια προβληματική μετά την έκδοση της αποφάσεως Bilanzbuchhalter, το

Δικαστήριο δεν άλλαξε εξάλλου τη θέση του όσον αφορά την ύπαρξη, ακόμη και θεωρητική, αυτών των «εξαιρετικών καταστάσεων» (διάταξη του Δικαστηρίου της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, C-59/96 P, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4809, σκέψεις 57 έως 59). Το Πρωτοδικείο επέλεξε ανάλογη προσέγγιση προς αυτή του Δικαστηρίου με την απόφαση της 17ης Ιουλίου 1998, T-111/96, ΠΓΤ Promedia κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-2937, σκέψη 97).

- 17 Η Επιτροπή υπενθυμίζει στη συνέχεια ότι το άρθρο 90, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ έχει άμεσο αποτέλεσμα σε συνδυασμό με το άρθρο 86 της Συνθήκης ΕΚ. Έτσι, η προστασία των ιδιωτών διασφαλίζεται από τις υποχρεώσεις που υπέχουν απευθείας τα κράτη μέλη από τη Συνθήκη.
- 18 Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι δεν μπορούσε, εν προκειμένω, να βάλει κατά των μέτρων που ελήφθησαν υπέρ της Mobilkom βάσει του αυστριακού δικαίου δεν μπορεί, κατά πάγια νομολογία, να επηρεάσει τις προϋποθέσεις του παραδεκτού προσφυγής ασκουμένης ενώπιον του κοινοτικού δικαστή (διάταξη του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 1995, C-10/95 P, Asocarne κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. I-4149, σκέψη 26, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Ιουνίου 1996, T-398/94, Kahn Scheerwaard κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-477, σκέψη 50). Εξάλλου, βάσει του αυστριακού δικαίου, η προσφεύγουσα μπορούσε να ζητήσει να της κοινοποιηθεί η απόφαση περί χορηγήσεως άδειας εκμετάλλευσης στη Mobilkom, προκειμένου να βάλει κατ' αυτής διά της δικαστικής οδού. Εν προκειμένω όμως η προσφεύγουσα δεν φαίνεται να προσπάθησε να υπερασπιστεί τα δικαιώματά της κατ' αυτόν τον τρόπο. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή ανέφερε εξάλλου την ύπαρξη εθνικής δικαστικής αποφάσεως που αναγνώρισε ενεργητική νομμοποίηση σε επιχείρηση τηλεπικοινωνιών, ευρισκόμενη σε κατάσταση παρόμοια με αυτή που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας της προσφεύγουσας.
- 19 Εξάλλου, αντίθετα προς τις δικονομικές διατάξεις σχετικά με τις παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού, όπως οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) 2842/98 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με τις ακροάσεις στο

πλαίσιο ορισμένων διαδικασιών κατ' εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 354, σ. 18), και στο άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88, παράγραφος 2, ΕΚ), το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ δεν αφήνει κανένα περιθώριο ενεργείας στους ιδιώτες στο πλαίσιο της σχετικής διοικητικής διαδικασίας.

- 20 Επιπλέον, η Επιτροπή, δεδομένης της πολυπλοκότητας της αποστολής της εποπτείας, διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, η οποία είναι κατά μείζονα λόγο ευρύτερη καθόσον, όσον αφορά τον οικείο τομέα, τα κράτη μέλη διαθέτουν εξίσου ευρεία εξουσία εκτιμήσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Οκτωβρίου 1994, T-32/93, Ladbroke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1015, σκέψεις 37 και 38).
- 21 Η θέση της προσφεύγουσας ότι το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ αποσκοπεί στην προστασία των ιδιωτών είναι συνεπώς εσφαλμένη. Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή αποσκοπεί, όπως και το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 226 ΕΚ), στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Ο παραλληλισμός μεταξύ των άρθρων 90, παράγραφος 3, και 169 της Συνθήκης ΕΚ υπογραμμίστηκε εξάλλου ιδίως με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, T-266/97, Vlaamse Televisie Maatschappij κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-2329, σκέψη 75). Η Επιτροπή μπορεί, συνεπώς, στο πλαίσιο του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ, να αποφασίζει ελεύθερα την ανάληψη δράσης, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις καταγγελίες, ούτε καν τα συμφέροντα των ιδιωτών (προπαρατεθείσα απόφαση Ladbroke κατά Επιτροπής, σκέψεις 37 και 38).
- 22 Όσον αφορά, τέλος, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 3ης Ιουνίου 1999, T-17/96, TF1 κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-1757, στο εξής: απόφαση TF1), η Επιτροπή τονίζει, πρώτον, ότι άσκησε, όπως και η Γαλλική Δημοκρατία, αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής, η οποία εκκρεμούσε ακόμη κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση στην υπό κρίση υπόθεση, (C-302/99 P και C-308/99 P). Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή βάλλει κατά των σκέψεων της αποφάσεως αυτής, βάσει των οποίων το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ αποσκοπεί στην προστασία των συμφερόντων των ιδιωτών, καθώς και κατά των σκέψεων βάσει των οποίων αποτελεί «εξαιρετική κατάσταση», κατά την έννοια της αποφάσεως Bilanzbuchhalter, το γεγονός ότι η TF1, καταγγέλλουσα, ανταγωνίζεται τη δημόσια επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας. Οι προβαλλόμενες με την απόφαση TF1 καταστάσεις δεν επιτρέπουν συνεπώς να θεωρηθεί ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι παραδεκτή.

- 23 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, δεύτερον, ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, διότι η πράξη δεν αφορά ατομικά την προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, οι οικονομικές συνέπειες της προσβαλλομένης πράξεως δεν αφορούν την προσφεύγουσα κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, υπόθεση 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 939), αλλά την αφορούν όπως και κάθε πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνιστή στην αγορά αυτή (προπαρατεθείσα απόφαση Ladbroke κατά Επιτροπής, σκέψεις 41 και 42). Η Επιτροπή διευκρινίζει, διά παν ενδεχόμενο, ότι η ιδιότητα του καταγγέλλοντος δεν σημαίνει ότι η απόρριψη της καταγγελίας της προσφεύγουσας την αφορά ατομικά (προπαρατεθείσα απόφαση Ladbroke Racing κατά Επιτροπής, σκέψη 43).
- 24 Η Επιτροπή φρονεί ότι το γεγονός ότι η σχετική αγορά μπορεί να θεωρηθεί φυσικό ολιγοπώλιο με ορισμένο αριθμό επιχειρηματιών και το γεγονός ότι η προσφεύγουσα υπήρξε προσωρινά η μόνη ανταγωνίστρια της Mobilkom ουδόλως επηρεάζει την εκτίμηση του παραδεκτού της υπό κρίση προσφυγής, εφόσον η προσβαλλόμενη πράξη επηρεάζει έμμεσα το σύνολο της οικείας αγοράς (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1983, 231/82, Spijker κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2559, σκέψη 10).
- 25 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ισχυρίζεται ότι η προσφυγή ιδιώτη κατ' αποφάσεως εκδοθείσας βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ πρέπει να γίνεται δεκτή μόνον εξαιρετικώς, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία το εν λόγω εθνικό μέτρο δεν είναι μέτρο γενικής ισχύος. Υπογραμμίζει, στο ίδιο πλαίσιο, την ομοιότητα της σχετικής με τη διάταξη αυτή διαδικασίας προς τη διαδικασία του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, T-188/95, Waterleiding Maatschappij κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3713, σκέψεις 53 και 54).
- 26 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί νομική πράξη δυνάμενη να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

27 Τονίζει συναφώς, μεταξύ άλλων, ότι το Δικαστήριο με την απόφαση Bilanzbuchhalter έκρινε, με τη σκέψη 25, ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας ιδιώτης είχε το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να εκδώσει απόφαση στο πλαίσιο του άρθρου 90, παράγραφοι 1 και 3, της Συνθήκης ΕΚ και ότι ο γενικός εισαγγελέας La Pergola, με τις προτάσεις του επί της ίδιας υποθέσεως (Συλλογή 1997, σ. I-947, I-949), δέχθηκε επίσης τη δυνατότητα υπαγωγής σε δικαστικό έλεγχο τέτοιου είδους αποφάσεως. Κατά τα σημεία 20 και 21 των ιδίων προτάσεων του γενικού εισαγγελέα La Pergola, η έλλειψη νομιμοποιήσεως του ιδιώτη δεν μπορεί να βασιστεί στην απεριορίστη εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής, καθόσον η εξουσία αυτή προσκρούει στα όρια τα οποία απορρέουν από την αναγνώριση στους ιδιώτες υποκειμενικών δικαιωμάτων, το μη σεβασμό των οποίων μπορεί να προβάλλει ο ενδιαφερόμενος ενώπιον του κοινοτικού δικαστή.

28 Όσον αφορά το αν η πράξη την αφορά ατομικά, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής στηρίζεται στην αναληθή πρόταση ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει ισοδύναμα αποτελέσματα στο σύνολο των αυστριακών φορέων GSM. Λόγω όμως των ιδιαιτεροτήτων της οργανωμένης αγοράς των τηλεπικοινωνιών, η οποία αποτελεί κλασικό παράδειγμα φυσικού ολιγοπωλίου, οι οικείοι φορείς σχηματίζουν μικρό μόνον όμιλο. Επιπλέον, μόνον η προσφεύγουσα υποχρεούται να καταβάλλει το ίδιο υψηλό τέλος με αυτό της Mobilkom. Τέλος, για μια σχετικά μακρά περίοδο μετά τη χορήγηση των εν λόγω δύο αδειών και την επιβολή των σχετικών τελών, η προσφεύγουσα ήταν η μόνη ανταγωνίστρια της Mobilkom. Όλες αυτές οι σκέψεις αρκούν για να εξατομικεύσουν την προσφεύγουσα σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ.

Επί της ουσίας

29 Η προσφεύγουσα επικαλείται, στην ουσία, δύο λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος αντλείται από την παράβαση των άρθρων 86 και 90 της Συνθήκης ΕΚ και από την προδήλως εσφαλμένη εκτίμηση των εν προκειμένω πραγματικών περιστατικών. Ο δεύτερος αντλείται από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

— Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από την παράβαση των άρθρων 86 και 90 της Συνθήκης ΕΚ και από την προδήλως εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών

- 30 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει, πρώτον, ορισμένα πραγματικά και οικονομικά περιστατικά.
- 31 Ισχυρίζεται ότι, όταν υπέβαλε την καταγγελία, η ανταγωνίστρια της Mobilkom, είχε, μόνον στον τομέα GSM, περίπου 500 000 συνδρομητές. Επιπλέον, η Mobilkom είχε ήδη, την ίδια περίοδο, περίπου 280 000 συνδρομητές στα δίκτυα «D-netz» και «C-netz». Η ανταγωνιστική θέση της προσφεύγουσας επιδεινώθηκε πάρα πολύ όταν το 1996 επιβλήθηκε στη Mobilkom τέλος ύψους 4 εκατομμυρίων αυστριακών σελινίων (ATS), επισήμως ίσο με αυτό που κατέβαλε η προσφεύγουσα. Επιπλέον, στη Mobilkom χορηγήθηκε μεταγενέστερα έκπτωση επί του ύψους του τέλους της, ως αποζημίωση για το γεγονός ότι ελευθέρωσε συχνότητες στη ζώνη των 900 MHz υπέρ της προσφεύγουσας. Επιπλέον, η Mobilkom έλαβε παράταση της προθεσμίας καταβολής του τέλους της με ευνοϊκό συντελεστή μέχρι τις 20 Μαρτίου 1997.
- 32 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι η τρίτη άδεια εκμετάλλευσης GSM χορηγήθηκε τον Αύγουστο του 1997 στην Connect Austria έναντι τέλους 2,3 δισεκατομμυρίων ATS. Η αρμόδια για τις τηλεπικοινωνίες αυστριακή αρχή δικαιολόγησε αυτή τη διαφορά στο ύψος των τελών από το γεγονός ότι η τρίτη άδεια εκμετάλλευσης είχε μικρότερη αξία από αυτές των άλλων δύο φορέων, εφόσον ο νέος ανταγωνιστής εισήλθε αργότερα στην αγορά.
- 33 Βάσει των πραγματικών αυτών περιστατικών, η προσφεύγουσα φρονεί, πρώτον, ότι η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη πράξη, φαίνεται όχι μόνον να θεωρεί ότι η

Mobikom κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αυστριακή αγορά, αλλά και ότι η καταγγελλόμενη καταχρηστική συμπεριφορά είναι ικανή να επηρεάσει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.

34 Τονίζει στη συνέχεια ότι, με την προσβαλλόμενη πράξη, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα δεν «απέδειξε επαρκώς την ύπαρξη κρατικού μέτρου που οδήγησε τη Mobikom σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της». Η άποψη αυτή της Επιτροπής είναι εσφαλμένη. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα έπρεπε να καταβάλει τέλος εξίσου υψηλό με το οφειλόμενο από τη Mobikom την έθεσε σε δυσμενέστερη θέση, ενώ η άδεια εκμετάλλευσης που της χορηγήθηκε είχε ουσιωδώς μικρότερη αξία. Όπως όμως προκύπτει από τις δύο αποφάσεις της Επιτροπής, 95/489/ΕΚ, της 4ης Οκτωβρίου 1995, που αφορά τους όρους που έχουν επιβληθεί στον δεύτερο φορέα εκμετάλλευσης ραδιοτηλεφωνίας GSM στην Ιταλία (ΕΕ L 280, σ. 49, παράγραφος 16, στο εξής: απόφαση GSM Ιταλία), και 97/181/ΕΚ, της 18ης Δεκεμβρίου 1996, που αφορά τους όρους που έχουν επιβληθεί στον δεύτερο φορέα εκμετάλλευσης ραδιοτηλεφωνίας GSM στην Ισπανία (ΕΕ 1997, L 76, σ. 19, παράγραφος 20, στο εξής: απόφαση GSM Ισπανία), τα τέλη στον οικείο τομέα έπρεπε να καθορίζονται, κατόπιν οικονομικής ανάλυσης, βάσει της αξίας της οικείας άδειας εκμετάλλευσης. Πιο συγκεκριμένα, οι προοπτικές κέρδους των φορέων GSM ποικίλλουν ανάλογα με την ημερομηνία εισόδου τους στην αγορά. Η τυπική ισότητα της μεταχειρίσεως όσον αφορά τα τέλη των δύο αδειών εκμετάλλευσης αποτελεί, συνεπώς, σοβαρή ανισότητα στη μεταχείριση και, ως εκ τούτου, διάκριση σε βάρος της προσφεύγουσας.

35 Οι πρακτικές αυτές αποτελούν παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 86 και 90 της Συνθήκης ΕΚ. Συγκεκριμένα, κρατικό μέτρο που αφορά δημόσια επιχείρηση, όπως τη Mobikom, παραβιάζει το άρθρο 90, παράγραφος 1, ΕΚ, όταν το μέτρο αυτό υποχρεώνει, παρακινεί ή οδηγεί την επιχείρηση αυτή να παραβεί, μεταξύ άλλων, το άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 12 ΕΚ) ή τους κανόνες ανταγωνισμού. Βάσει των αποφάσεων GSM Ιταλία (παράγραφος 17) και GSM Ισπανία (παράγραφος 21), η αρχή αυτή έχει την έννοια ότι τα μέτρα που βελτιώνουν την ανταγωνιστική θέση της δημόσιας επιχείρησης και στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 90 της Συνθήκης ΕΚ, χωρίς τα μέτρα αυτά να πρέπει να έχουν άμεση σχέση με καταχρηστική συμπεριφορά που καθόρισε η ίδια η δημόσια επιχείρηση (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 1991, C-18/88, GB-Inno-BM, Συλλογή 1991, σ. I-5941, σκέψη 24).

- 36 Συνεπώς, η Επιτροπή, υποστηρίζοντας, με την προσβαλλόμενη πράξη, ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε επαρκώς την ύπαρξη κρατικού μέτρου που οδήγησε τη Mobilkom σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της, αφενός, εκτίμησε προδήλως εσφαλμένα το μέγεθος της διακρίσεως που υπέστη η προσφεύγουσα και, αφετέρου, παρέβη το άρθρο 90 της Συνθήκης ΕΚ.
- 37 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, δεύτερον, ότι με την προσβαλλόμενη πράξη η Επιτροπή διευκρίνισε στην ουσία ότι, κατά τη διοικητική της πρακτική, ασκεί προσφυγή σε παρόμοιες υποθέσεις μόνον όταν ένα κράτος μέλος επιβάλλει υψηλότερο τέλος σε νεοεισαχθείσα στην αγορά επιχείρηση απ' ό,τι σε επιχείρηση ασκούσα ήδη δραστηριότητα. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ωστόσο ότι η Επιτροπή, με τις αποφάσεις GSM Ιταλία και GSM Ισπανία, εξέτασε μία μόνον πλευρά της ίσης μεταχειρίσεως των φορέων GSM. Η απαίτηση από τη δημόσια επιχείρηση να καταβάλλει τέλος ίσο με το επιβαλλόμενο στον δεύτερο φορέα, χωρίς εξέταση της οικονομικής αξίας των αντίστοιχων αδειών εκμετάλλευσης, πρέπει να θεωρηθεί ανεπαρκές κριτήριο. Η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη πράξη, παραμέλησε, με άλλα λόγια, να λάβει υπόψη τις διαφορές που παρουσιάζει η παρούσα υπόθεση έναντι των καταστάσεων στο πλαίσιο των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις GSM Ιταλία και GSM Ισπανία, οι οποίες σχετίζονται ιδίως με τον παράγοντα χρόνο. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή δεν διενήργησε τον αναγκαίο έλεγχο, προκειμένου να καθοριστεί αν δικαιολογούνται το τέλος που επιβλήθηκε στη Mobilkom, ενώ η Επιτροπή είχε ήδη απαριθμήσει τις εφαρμοστέες παραμέτρους, ιδίως με την απόφασή της GSM Ιταλία.
- 38 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι έχει, εν πάση περιπτώσει, κατά την εξέταση των υποθέσεων που επιλαμβάνεται, το δικαίωμα να θέτει προτεραιότητες για τη χρήση των περιορισμένων της πόρων, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η καθήs δεν στηρίζεται, με την προσβαλλόμενη πράξη, σ' αυτόν τον λόγο για να δικαιολογήσει τη μη άσκηση προσφυγής.
- 39 Ακόμη κι αν η προσβαλλόμενη πράξη θεωρούνταν ότι αποτελούσε εφαρμογή αυτής της δυνατότητας ορισμού προτεραιοτήτων κατά την εξέταση των καταγγελιών, η

Επιτροπή χρησιμοποίησε παρανόμως την εξουσία της εκτιμήσεως, μη λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη προσήκουσας δυνατότητας ασκήσεως προσφυγής στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου. Η Επιτροπή, εξάλλου, ούτε καν εξέτασε την έλλειψη αυτή, αν και υποχρεούτο, σύμφωνα με την ανακοίνωσή της περί της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών κατά την εξέταση των υποθέσεων που εμπίπτουν στα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ 1997, C 313, σ. 3, παράγραφοι 36 και 45).

40 Η Επιτροπή καταλήγει ότι η απόφασή της περί μη επεμβάσεως στην παρούσα υπόθεση δεν βαρύνεται με πλάνη.

41 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεωθεί να αποφανθεί επί καταγγελιών που αφορούν παραβάσεις που διέπραξαν κράτη μέλη, όταν το αντικείμενο των καταγγελιών αυτών δεν εμπίπτει στις αποκλειστικές της αρμοδιότητες. Ελλείπει αποκλειστικών αρμοδιοτήτων, το κοινοτικό αυτό όργανο μπορεί να δρα βάσει των προτεραιοτήτων που το ίδιο θέτει. Τέλος, είναι αμφίβολο κατά πόσο η πιθανή προσαύξηση εκ των υστέρων του τέλους GSM, κατά την πρόταση της προσφεύγουσας για τη Mobilkom, συνάδει προς τις αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας.

— Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

42 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, πρώτον, ότι μολονότι είναι αληθές ότι βάσει του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 253 ΕΚ) η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λάβει θέση επί όλων των επιχειρημάτων που προβάλλουν οι καταγγέλλοντες, υποχρεούται ωστόσο να αποφανθεί επί αυτών που φαίνεται να έχουν ιδιαίτερη σημασία για τους ενδιαφερομένους.

- 43 Η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη πράξη, χαρακτήρισε απλώς, με δύο μόνον φράσεις, ανεπαρκείς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας και παρέπεμψε στη διοικητική της πρακτική. Κατά τη νομολογία όμως, δεν αρκεί ένα πρόσωπο που το αφορά μια απόφαση να είναι σε θέση να συναγάγει τους λόγους της αποφάσεως, παραβάλλοντας την εν λόγω απόφαση με προγενέστερες παρόμοιες αποφάσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Μαρτίου 1983, 294/81, Control Data κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 911, σκέψη 15). Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει τέλος ότι η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη πράξη, δεν την καλεί να προσκομίσει πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία. Η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει, σ' αυτό το πλαίσιο, να θεωρηθεί ως οριστική εκτίμηση της καταγγελίας της.
- 44 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επίσης ότι δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει τους δικαιολογητικούς λόγους των μέτρων που έλαβε η Επιτροπή εν προκειμένω και πολύ περισσότερο το Πρωτοδικείο δεν είναι σε θέση να ασκήσει τον δικαστικό του έλεγχο. Προτείνει, συνεπώς, να καταθέσουν επί του θέματος αυτού διάφοροι υπεύθυνοι της εταιρίας της και εμπειρογνώμονες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.
- 45 Η προσφεύγουσα, απαντώντας στο υπόμνημα παρεμβάσεως του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, τονίζει επίσης ότι, ακόμη κι αν έπρεπε να αναγνωριστεί στην Επιτροπή εξουσία εκτιμήσεως κατά την εξέταση των καταγγελιών, η εξουσία αυτή υπόκειται σε όρια. Επιπλέον, η χρήση της εξουσίας αυτής πρέπει να αιτιολογείται επαρκώς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Μαΐου 1994, T-37/92, BEUC και NCC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-285, σκέψη 47). Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορεί να παραλέμπει αορίστως στην έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος προς την εξέταση μιας καταγγελίας.
- 46 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι, κατά πάγια νομολογία, η απαιτούμενη από το άρθρο 190 της Συνθήκης ΕΚ αιτιολογία πρέπει να προσαρμόζεται, αφενός, στη φύση της οικείας πράξεως και, αφετέρου, στις συγκεκριμένες περιστάσεις, ιδίως δηλαδή στο περιεχόμενο της πράξεως, στη φύση των προσβαλλομένων λόγων και στο

συμφέρον που έχουν ενδεχομένως στην παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 63).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 47 Πριν από την εξέταση των προβαλλόμενων λόγων ακυρώσεως, επιβάλλεται να διευκρινιστεί το πλαίσιο στο οποίο πρέπει να εξεταστούν τα ζητήματα που αφορούν το παραδεκτό και την ουσία της υπό κρίση προσφυγής, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ.
- 48 Εφόσον πρόκειται, εν προκειμένω, για προσφυγή κατά πράξεως περί απορρίψεως καταγγελίας, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί, εκ προοιμίου, ότι η επιμελής και αμερόληπτη εξέταση μιας καταγγελίας αντικατοπτρίζεται στο δικαίωμα για χρηστή διοίκηση, το οποίο αποτελεί μέρος των γενικών αρχών του κράτους δικαίου, κοινών στις συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, το άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διακηρύχθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ C 364, σ. 1, στο εξής: Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων), βεβαιώνει ότι «[κ]άθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεων του από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης». Επιβάλλεται, εξ αρχής, να εξεταστεί η φύση και το περιεχόμενο του δικαιώματος αυτού και της εντεύθεν υποχρέωσης της διοικήσεως, στο ειδικό πλαίσιο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού σε μια εξατομικευμένη περίπτωση, όπως ισχυρίζεται εν προκειμένω η προσφεύγουσα.

- 49 Συναφώς, επιβάλλεται να τονιστεί, πρώτον, ότι η νομολογία του Πρωτοδικείου στο πλαίσιο των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρων 81 και 82 ΕΚ), αφενός, και στο πλαίσιο του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 87 ΕΚ) και του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 88 ΕΚ), αφετέρου, έχει ήδη επιβάλει ρητώς στην Επιτροπή την υποχρέωση επιμελούς και αμερόληπτης εξετάσεως (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, T-24/90, *Automec κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1992, σ. II-2223, σκέψη 79, και της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-95/96, *Gestevisión Telecinco κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1998, σ. II-3407, σκέψη 53). Το Δικαστήριο, με τις αποφάσεις της 17ης Νοεμβρίου 1987, 142/84 και 156/84, *BAT και Reynolds κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1987, σ. 4487, σκέψη 20), και της 17ης Μαΐου 2001, C-449/98 P, *IECC κατά Επιτροπής* (Συλλογή 2001, σ. I-3875, σκέψη 45), έκρινε εξάλλου ότι η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει το σύνολο των πραγματικών και νομικών στοιχείων που της γνωστοποιούν οι καταγγέλλοντες. Από κανένα νομοθετικό κείμενο και από κανένα άλλο στοιχείο δεν προκύπτει ότι τα πράγματα θα είχαν άλλως στο πλαίσιο της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή κατά την εξέταση καταγγελίας, με την οποία της ζητείται να ενεργήσει βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ.
- 50 Οι ανωτέρω αποφάσεις στηρίζονται, βεβαίως, ιδίως στην ύπαρξη δικονομικών δικαιωμάτων που αναγνωρίζει ρητώς η Συνθήκη ή διατάξεις του παραγωγού δικαίου, προκειμένου να δικαιολογηθεί αυτή η υποχρέωση εξετάσεως της Επιτροπής, ενώ η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι τα δικαιώματα αυτά δεν παρέχονται ρητώς στους καταγγέλλοντες στο πλαίσιο του άρθρου 90 της Συνθήκης ΕΚ.
- 51 Ωστόσο, επιβάλλεται να τονιστεί συναφώς ότι αυτή η διάταξη της Συνθήκης εφαρμόζεται πάντοτε, όπως προκύπτει ιδίως από την παράγραφο 1, σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις της Συνθήκης, μεταξύ των οποίων καταλέγονται οι διατάξεις περί ανταγωνισμού, οι οποίες αναγνωρίζουν στους καταγγέλλοντες δικονομικά δικαιώματα. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται στην ουσία, με την καταγγελία της, ότι επηρεάστηκε αρνητικά από ένα αυστριακό κρατικό μέτρο, το οποίο έδινε στη *Mobilkom* την ευχέρεια να καταχραστεί τη δεσπόζουσα θέση της στη σχετική αγορά της κινητής τηλεφωνίας, κατά παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης. Η προ-

σφεύγουσα βρίσκεται συνεπώς σε κατάσταση παρόμοια με αυτή του άρθρου 3 του κανονισμού του Συμβουλίου 17, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), που επιτρέπει την υποβολή καταγγελίας στην Επιτροπή.

52 Δεύτερον, η ύπαρξη αυτής της υποχρέωσης επιμελούς και αμερολήπτου εξετάσεως δικαιολογείται επίσης από τη γενική υποχρέωση εποπτείας που βαρύνει την Επιτροπή, ακόμη κι αν η υποχρέωση αυτή ασκείται, στο πλαίσιο του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ, κατά των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η έκταση των υποχρεώσεων της Επιτροπής στον τομέα του ανταγωνισμού πρέπει να εξετάζεται με γνώμονα το άρθρο 89, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 85, παράγραφος 1, ΕΚ), το οποίο, στον τομέα αυτό, αποτελεί ειδική έκφραση της γενικής αποστολής εποπτείας που αναθέτει στην Επιτροπή το άρθρο 155 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 211 ΕΚ) (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Ιουλίου 1994, T-77/92, Parker Pen κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-549, σκέψη 63). Το άρθρο όμως 90 της Συνθήκης ΕΚ αποτελεί, όπως και το άρθρο 89 της ίδιας Συνθήκης, έκφραση του γενικού σκοπού που θέτει το άρθρο 3, στοιχείο στ', της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 3 στοιχείο στ', ΕΚ) στη δράση της Κοινότητας, δηλαδή της εγκαθίδρυσεως καθεστώτος που διασφαλίζει ανόθευτο ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, την απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 85/76, Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979, σ. I-215, σκέψη 38).

53 Σ' αυτό το πλαίσιο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η γενική υποχρέωση εποπτείας της Επιτροπής και το επιστέγασμά της, η υποχρέωση επιμελούς και αμερολήπτου εξέτασεως των καταγγελιών, πρέπει να εφαρμόζονται, από απόψεως αρχής, αδιακρίτως στο πλαίσιο των άρθρων 85, 86, 90, 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ, μολονότι οι λεπτομέρειες ασκήσεως των υποχρεώσεων αυτών ποικίλλουν ανάλογα με τους ειδικούς τομείς εφαρμογής τους και, ιδίως, με τα δικονομικά δικαιώματα που παρέχει ρητώς η Συνθήκη ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο στους ενδιαφερομένους στους τομείς αυτούς. Συνεπώς, είναι αλυσιτελή τα επιχειρήματα της Επιτροπής ότι, αφενός, το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ δεν αφήνει κανένα περιθώριο ενεργείας στους ιδιώτες και, αφετέρου, ότι η προστασία των ιδιωτών διασφαλίζεται από τις υποχρεώσεις που υπέχουν απευθείας τα κράτη μέλη.

- 54 Επιβάλλεται να τονιστεί ότι η Επιτροπή μάταια επικαλείται τον παραλληλισμό μεταξύ των άρθρων 90, παράγραφος 3, και 169 της Συνθήκης ΕΚ για να αποδείξει την έλλειψη, εκ μέρους της, της υποχρέωσης εξετάσεως της καταγγελίας στο πλαίσιο της πρώτης διατάξεως. Συναφώς, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι και οι δύο διατάξεις οδηγούν, βεβαίως, σε διαδικασίες που εμπλέκουν την Επιτροπή και ένα κράτος μέλος, στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή ασκεί τη γενική της αποστολή εποπτείας βάσει του άρθρου 155 της Συνθήκης ΕΚ. Ωστόσο, ενώ βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ η Επιτροπή «δύνатаι» να ασκήσει προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά κράτους μέλους, το άρθρο 90, παράγραφος 3, της ίδιας Συνθήκης προβλέπει, αντιθέτως, ότι η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα «εφόσον είναι ανάγκη». Η διατύπωση αυτή αποτελεί διευκρίνιση της εξουσίας που αναγνωρίζει στην Επιτροπή το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ και δηλώνει ότι η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να αποφανθεί επί της «ανάγκης» επεμβάσεώς της, γεγονός που συνεπάγεται, με τη σειρά του, υποχρέωση επιμελούς και αμερόληπτης εξετάσεως των καταγγελιών, μετά το τέλος της οποίας η Επιτροπή ανακτά την εξουσία εκτιμήσεως, όσον αφορά τη διεξαγωγή έρευνας και, ενδεχομένως, τη λήψη μέτρων κατά του ή των οικείων κρατών μελών, εφόσον είναι ανάγκη. Σε αντίθεση με ό,τι ισχύει για τις αποφάσεις της Επιτροπής περί ασκήσεως προσφυγής λόγω παραβάσεως βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, για την εφαρμογή του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή δεν έχει πλήρη διακριτική ευχέρεια (βλ. υπ' αυτήν την έννοια τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischo επί της αποφάσεως Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 2001, C-302/99 P και C-308/99 P, Επιτροπή και Γαλλία κατά TF1, που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή, σημείο 96).
- 55 Αυτή η υποχρέωση επιμελούς και αμερόληπτης εξετάσεως δεν συνεπάγεται, ωστόσο, την υποχρέωση της Επιτροπής να συνεχίσει την εξέταση αυτή μέχρι την έκδοση τελικής αποφάσεως ή οδηγίας απευθυνόμενης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία, από το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ και από την οικονομία του συνόλου των διατάξεων του άρθρου αυτού προκύπτει ότι η εξουσία εποπτείας που διαθέτει η Επιτροπή έναντι των κρατών μελών που ευθύνονται για παραβάσεις των κανόνων της Συνθήκης, ιδίως δε των κανόνων περί ανταγωνισμού, συνεπάγεται ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, αφορώσα τόσο τη δράση που θεωρεί αναγκαία η Επιτροπή να αναλάβει όσο και τα μέσα που είναι πρόσφορα για τον σκοπό αυτό (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση Bilanzbuchhalter, σκέψη 27, και την προπαρατεθείσα απόφαση Vlaamse Televisie Maatschappij κατά Επιτροπής, σκέψη 75). Η νομολογία διευκρινίζει επίσης ότι «η άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως της συμφωνίας των κρατικών μέτρων με τους κανόνες της Συνθήκης, την οποία παρέχει το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συν-

θήκης, δεν συνδυάζεται με την υποχρέωση παρεμβάσεως εκ μέρους της Επιτροπής, της οποίας μπορεί να γίνει επίκληση με σκοπό να αναγνωριστεί ενδεχόμενη παράλειψη της Επιτροπής» (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Ladbroke κατά Επιτροπής, σκέψη 38). Η νομολογία αυτή, τονίζοντας την έλλειψη υποχρέωσης της Επιτροπής να επέμβει κατά των κρατών μελών, δεν συναπάγεται ωστόσο ότι το κοινοτικό αυτό όργανο δεν υπόκειται στην υποχρέωση επιμελούς και αμερόληπτης εξετάσεως των καταγγελιών.

56 Στη συνέχεια, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, στο μέτρο που η Επιτροπή βαρύνεται με την υποχρέωση εξετάσεως, η τήρηση της υποχρεώσεως αυτής δεν εκφεύγει κάθε δικαστικό έλεγχο. Συγκεκριμένα, προς το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και της ορθής εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που καταθέτουν αίτηση προς την Επιτροπή για διαπίστωση παραβάσεως των εν λόγω κανόνων έχουν τη δυνατότητα, σε περίπτωση ολικής ή μερικής απορρίψεώς της αιτήσεώς τους, να ασκήσουν προσφυγή προς προστασία των εννόμων συμφερόντων τους. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει ήδη εφαρμόσει πολλές φορές την αρχή αυτή στον τομέα παραβάσεων των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1977, 26/76, Metro κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1977, σ. 567, σκέψη 13). Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση παραβάσεως του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischö επί της προπαρατεθείσας αποφάσεως Επιτροπής και Γαλλίας κατά TF1, σημείο 97).

57 Εξάλλου, αυτός ο δικαστικός έλεγχος αποτελεί μέρος των γενικών αρχών του κράτους δικαίου, κοινών στις συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, όπως βεβαιώνει το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, το οποίο προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

58 Εφόσον, όπως υπογραμμίστηκε ανωτέρω, αφενός, η Επιτροπή διαθέτει, στο πλαίσιο του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ, ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την «ανάγκη» επεμβάσεως κατά των κρατών μελών και, αφετέρου, το κοινοτικό αυτό όργανο βαρύνεται με την υποχρέωση επιμελούς και αμερόληπτης εξετάσεως των καταγγελιών που αφορούν παράβαση του άρθρου 90, παράγραφος 1,

της Συνθήκης ΕΚ, όταν η προσβαλλόμενη πράξη αφορά απόφαση της Επιτροπής να μην κάνει χρήση της εξουσίας που της παρέχει το άρθρο 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης, ο ρόλος του κοινοτικού δικαστή περιορίζεται στο να εξακριβώσει αν, πρώτον, η προσβαλλόμενη πράξη έχει εκ πρώτης όψεως συνεπή αιτιολογία, η οποία λαμβάνει υπόψη τα πρόσφορα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, δεύτερον, αν υφίστανται τα πραγματικά περιστατικά που ελήφθησαν υπόψη, και, τρίτον, αν υφίσταται πρόδηλη πλάνη κατά την εκ πρώτης όψεως εκτίμηση των περιστατικών αυτών.

- 59 Υπ' αυτές τις συνθήκες, ο έλεγχος του Πρωτοδικείου περιορίζεται στο πεδίο εφαρμογής του και ποικίλλει σε ένταση. Συγκεκριμένα, το αν συνέβησαν πράγματι τα πραγματικά περιστατικά που ελήφθησαν υπόψη για την έκδοση της πράξεως υπόκειται σε πλήρη δικαστικό έλεγχο, ενώ η εκ πρώτης όψεως εκτίμηση των περιστατικών αυτών και, πολύ περισσότερο, η εκτίμηση της ανάγκης επεμβάσεως εμπίπτει σε περιορισμένο έλεγχο του Πρωτοδικείου.
- 60 Με γνώμονα τις διαπιστώσεις αυτές, επιβάλλεται η εξέταση του παραδεκτού και της ουσίας της υπό κρίση προσφυγής.

Επί του επιχειρήματος της Επιτροπής ότι η προσφυγή είναι μερικώς άνευ αντικειμένου

- 61 Προκειμένου να κριθεί η επιχειρηματολογία της Επιτροπής, παρατιθέμενη ανωτέρω στη σκέψη 15, ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι μερικώς άνευ αντικειμένου, επιβάλλεται να εξεταστεί το περιεχόμενο της καταγγελίας και τα συμπληρωματικά υπομνήματα της προσφεύγουσας.

- 62 Όπως προκύπτει από την ανάλυση των εγγράφων αυτών, το τμήμα της καταγγελίας το σχετικό με την εις βάρος της προσφεύγουσας διάκριση, παρότι αφορούσε πιο συγκεκριμένα τη Mobilkom, αφορούσε ωστόσο ρητώς και την Connect Austria, καθόσον η προσφεύγουσα φρονούσε ότι υπέστη δυσμενή διάκριση, εν πάση περιπτώσει, σε σχέση με μία από τις δύο αυτές επιχειρήσεις.
- 63 Πρέπει συνεπώς να απορριφθεί το αίτημα της Επιτροπής περί κηρύξεως της προσφυγής ως μερικώς άνευ αντικειμένου.

Επί του παραδεκτού

- 64 Επιβάλλεται να υπομνηστεί, πρώτον, ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, η ύπαρξη ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ δεν απαγορεύει, αυτή καθ' αυτή, τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατ' απόφασεως, η οποία αρνείται να συνεχίσει την εξέταση καταγγελίας προς επέμβαση στηριζόμενη σ' αυτό το άρθρο της Συνθήκης (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, τις προπαρατεθείσες προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischke επί της αποφάσεως Επιτροπή και Γαλλία κατά TF1, σημείο 98), ιδίως όταν η απόφαση αυτή απευθύνεται στον υποβαλόντα την καταγγελία.
- 65 Στη συνέχεια, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, αντιθέτως προς τη λύση που επιλέχθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως καταγγελιών για παράβαση του άρθρου 92 της Συνθήκης

ΕΚ στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψεις 44 και 45), στην οποία παραπέμπει το παρεμβαίνον (βλ. σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως), πρέπει να γίνει δεκτή η ύπαρξη αποφάσεων περί απορρίψεως καταγγελιών προς επέμβαση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ.

- 66 Συγκεκριμένα, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η εξέταση καταγγελίας οδηγεί γενικά στην έκδοση αποφάσεως που απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος. Η απάντηση στην καταγγελία απορροφάται, συνεπώς, εξ ολοκλήρου από την απόφαση που απευθύνεται σ' αυτό το κράτος μέλος. Υπ' αυτές τις συνθήκες και κατά πάγια νομολογία, είναι αλυσιτελές να γίνει δεκτή η ύπαρξη αποφάσεως περί απορρίψεως της καταγγελίας διαφορετικής από την απόφαση που απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, την απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1993, C-198/91, Cook κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2487, σκέψεις 13 έως 15, καθώς και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα G. Tesaurο επί της ίδιας αποφάσεως, σημείο 32). Ωστόσο, καταγγελία που καλεί την Επιτροπή να ενεργήσει βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ δεν οδηγεί πάντοτε σε απόφαση που απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος, δεδομένου ότι η Επιτροπή τού απευθύνει τέτοια απόφαση μόνον «εφόσον είναι ανάγκη». Συνεπώς, στο πλαίσιο της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, όπως μνημονεύεται στη σκέψη 56 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να γίνει δεκτή, όπως εν προκειμένω, η ύπαρξη αποφάσεων περί απορρίψεως καταγγελιών που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 90, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.
- 67 Επιβάλλεται να σημειωθεί, εξάλλου, ότι το γεγονός ότι ούτε η Συνθήκη ούτε το παράγωγο δίκαιο προβλέπουν ρητώς την εξουσία της Επιτροπής να λάβει απόφαση σε μια περίπτωση, όπως η προκείμενη, δεν εμπορίζει τη διαπίστωση υπάρξεως τέτοιας αποφάσεως περί απορρίψεως καταγγελίας. Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνηστεί, ως παράδειγμα, ότι για τις καταγγελίες που αφορούν παράβαση των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ η νομολογία έχει δεχθεί την ύπαρξη αποφάσεως περί θέσεως στο αρχείο της καταγγελίας, παρότι η απόφαση αυτή δεν προβλέπεται ούτε από τη Συνθήκη ούτε από το παράγωγο δίκαιο (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Οκτωβρίου 1983, 210/81, Demo-Studio Schmidt, Συλλογή 1983, σ. 3045, σκέψεις 14 έως 16, της 28ης Μαρτίου 1985, 298/83, CICCE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 1105, σκέψη 18, και της 10ης Ιουλίου 1990, T-64/89, Automec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-367, σκέψη 47).

- 68 Επιβάλλεται να τονιστεί, εξάλλου, ότι η παρούσα υπόθεση διακρίνεται και από την υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Ladbroke κατά Επιτροπής, την οποία επικαλείται η Επιτροπή, καθόσον η υπόθεση αυτή αφορούσε προσφυγή κατά παραλείψεως.
- 69 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη κι αν υποθεθεί — πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει - ότι η προσβαλλόμενη πράξη, αντίθετα προς τον τύπο της, το περιεχόμενό της και την ιδιότητα του αποδέκτη της (προσφεύγουσα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ) δεν πρέπει να χαρακτηριστεί ως απόφαση περί απορρίψεως καταγγελίας που αφορά παράβαση του άρθρου 90, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, αλλά ως πράξη διαπιστώνουσα ότι μια εθνική διάταξη δεν αντίκειται προς τη Συνθήκη, πραγματικός αποδέκτης της οποίας είναι κράτος μέλος, δεν συνάγεται οπωσδήποτε ότι η προσφεύγουσα δεν έχει έννομο συμφέρον προς ακύρωση της εν λόγω πράξης. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί a priori να αποκλειστεί ότι η έννομη κατάσταση της προσφεύγουσας δεν μπορεί να επηρεαστεί. Επιβάλλεται, συνεπώς, να εξεταστεί αν η προσβαλλόμενη πράξη αφορά την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά.
- 70 Εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη πράξη, χαρακτηριζόμενη κατ' αυτόν τον τρόπο, αφορά την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά. Συγκεκριμένα, πρώτον, προσβαλλόμενη πράξη είναι απάντηση της Επιτροπής σε επίσημη καταγγελία της προσφεύγουσας. Δεύτερον, από τα δύο συμπληρωματικά υπομνήματα (που μνημονεύονται στη σκέψη 4 της παρούσας αποφάσεως) προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκαν πολλές συναντήσεις μεταξύ της Επιτροπής και της προσφεύγουσας, προκειμένου να εξεταστούν ζητήματα που έθετε η καταγγελία. Τρίτον, κατά τη χορήγηση της άδειας GSM στην προσφεύγουσα, αυτή είχε μόνο μία ανταγωνίστρια, τη Mobilkom, η οποία επωφελήθηκε από τα κρατικά μέτρα που καταγγέλλει η προσφεύγουσα στο τμήμα της καταγγελίας το οποίο η Επιτροπή εκτίμησε, με την προσβαλλόμενη πράξη, ότι δεν υπερχρεούτο να εξετάσει περαιτέρω. Τέταρτον, η προσφεύγουσα είναι η μόνη από τις δύο ανταγωνίστριες της Mobilkom στην οποία επιβλήθηκε τέλος εξίσου υψηλό με αυτό της Mobilkom, ενώ στην άλλη ανταγωνίστρια, Connect Austria, επιβλήθηκε τέλος ουσιαδώς χαμηλότερο από αυτό της Mobilkom ή της προσφεύγουσας. Πέμπτον, δεν αμφισβητείται ότι το ύψος του επιβληθέντος στη Mobilkom τέλους, το οποίο αποτελεί το κεντρικό ζήτημα της καταγγελίας και της προσβαλλόμενης πράξεως, μηχανικά αντιγράφει το ύψος του προτεινόμενου από την προσφεύγουσα τέλους στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης της δεύτερης άδειας GSM στην Αυστρία. Έκτον, τέλος, επιβάλλεται να τονιστεί ότι το μέτρο που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας και της προ-

σβαλλόμενης πράξεως αφορά ατομικά τη Mobilkom και δεν αποτελεί μέτρο γενικού περιεχομένου, όπως το επίμαχο στην υπόθεση Bilanzbuchhalter.

- 71 Ωστόσο, εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η ενεργητική νομοποίηση της προσφεύγουσας απορρέει από το γεγονός ότι είναι αποδέκτης της προσβαλλόμενης πράξεως, με την οποία η Επιτροπή αποφάσισε να μη λάβει μέτρα κατά της Δημοκρατίας της Αυστρίας βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ, όσον αφορά το ύψος των αδειών εκμεταλλεύσεως για την κινητή τηλεφωνία. Αντίθετα με την προσέγγιση που εκτίθεται εκ περισσού ανωτέρω στις σκέψεις 69 και 70, παρέλκει, υπ' αυτές τις συνθήκες, η εξέταση του αν η απόφαση, αποδέκτης της οποίας είναι η προσφεύγουσα, την αφορά άμεσα και ατομικά, όπως φαίνεται να υποστηρίζει η Επιτροπή. Εξάλλου, στον βαθμό που η Επιτροπή θέλησε να θίξει το ζήτημα αν η προσφεύγουσα έχει έννομο συμφέρον για τη θέσπιση του μέτρου, το οποίο καλεί την Επιτροπή να λάβει βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ, δηλαδή το ζήτημα αν, ελλείψει του μέτρου αυτού, θα επηρεαζόταν η έννομη κατάσταση της προσφεύγουσας, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το ζήτημα αυτό τίθεται πρώτον ενώπιον του κοινοτικού οργάνου στο οποίο υποβλήθηκε η καταγγελία. Ο κοινοτικός δικαστής μπορεί, ενδεχομένως, στη συνέχεια να εξετάσει αν η Επιτροπή εκτίμησε ορθώς το ζήτημα αυτό. Ωστόσο, αυτό το ζήτημα δεν εμπίπτει στην εκτίμηση του παραδεκτού της προσφυγής που άσκησε ο καταγγέλλων κατά της αποφάσεως περί απορρίψεως της καταγγελίας του, όπως ασκήθηκε εν προκειμένω.
- 72 Υπό το φως των σκέψεων, η προσφυγή κρίνεται παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 73 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι ο έλεγχος που ασκεί το Πρωτοδικείο περιορίζεται στην εξακρίβωση του αν η Επιτροπή τήρησε την υποχρέωση επιμελούς και αμερολήπτου εξετάσεως των καταγγελιών, όπως διευκρινίζεται με τη σκέψη 58 της παρούσας αποφάσεως. Δεδομένης της φύσεως της εξετάσεως αυτής, επιβάλλεται να

συνεξεταστεί ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και αντλούμενος από την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την ύπαρξη παραβάσεως των άρθρων 86 και 90 της Συνθήκης ΕΚ.

- 74 Επιβάλλεται να υπομνηστεί, συναφώς, ότι η Επιτροπή στηρίζει, με την προσβαλλόμενη πράξη, την άρνησή της να εξετάσει περαιτέρω την καταγγελία στο διττό λόγο ότι η προσφεύγουσα «δεν απέδειξε επαρκώς την ύπαρξη κρατικού μέτρου που οδήγησε τη Mobilkom σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της» και ότι «κατά την ακολουθούμενη έως τώρα πρακτική, η Επιτροπή ασκεί προσφυγή λόγω παραβάσεως σε παρόμοιες υποθέσεις μόνον όταν ένα κράτος μέλος επιβάλλει υψηλότερο τέλος σε νεοεισαχθείσα στην αγορά επιχείρηση απ' ό,τι σε ήδη ασκούμενη δραστηριότητα επιχείρηση».
- 75 Από τον διττό αυτό λόγο μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή προσδιόρισε την κεντρική αιτίαση της καταγγελίας, γεγονός που δηλώνει ότι ελήφθησαν υπόψη τα πρόσφορα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως. Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσβαλλόμενη πράξη στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά, το υποστατό των οποίων δεν αμφισβητείται, εφόσον οι διάδικοι δέχονται το γεγονός ότι τα τέλη που κατέβαλαν η προσφεύγουσα και η Mobilkom είναι ισόποσα. Τέλος, επιβάλλεται να σημειωθεί ότι η Επιτροπή, χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ήταν σε θέση να διαπιστώσει, βάσει μιας εκ πρώτης όψεως εξετάσεως των στοιχείων του φακέλου της υποθέσεως, ότι η επιβολή στη Mobilkom τέλους ισόποσου με αυτό που κατέβαλε η προσφεύγουσα δεν αρκεί, από μόνο του, να αποδείξει ότι η Mobilkom ωθήθηκε σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της. Η διαπίστωση αυτή συνάδει προς την προγενέστερη πρακτική της Επιτροπής και ιδιαίτερα προς τις αποφάσεις GSM Ιταλία και GSM Ισπανία, με τις οποίες η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ο οικείος ιστορικός φορέας ωθήθηκε σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης του, καθόσον ο νεοαφιχθείς στην αγορά φορέας κατέβαλε τέλος υψηλότερο από αυτό που κατέβαλε αυτός ο ιστορικός φορέας.
- 76 Υπ' αυτές τις συνθήκες, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν αποδεικνύεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως διαπιστώνοντας, μετά την εξέταση της καταγγελίας της προσφεύγουσας, ότι παρέλκει η άσκηση προσφυγής κατά

της Δημοκρατίας της Αυστρίας βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ για παράβαση των άρθρων 86 και 90, παράγραφος 1, της ίδιας Συνθήκης.

- 77 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας που αντλείται από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την έλλειψη προσήκουσας δυνατότητας ασκήσεως προσφυγής στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, αρκεί η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν επέμεινε, με την καταγγελία της και με τα συμπληρωματικά της υπομνήματα, στην έλλειψη αυτής της δυνατότητας ασκήσεως προσφυγής. Υπ' αυτές τις συνθήκες, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν παρέβη προδήλως την υποχρέωσή της εξετάσεως εν προκειμένω, μη αποφαινόμενη ρητώς με την προσβαλλόμενη πράξη επί της υπάρξεως προσήκουσας δυνατότητας ασκήσεως προσφυγής ενώπιον δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών στο εθνικό επίπεδο.
- 78 Όσον αφορά τον σχετικό με την έλλειψη αιτιολογίας λόγο ακυρώσεως της προσφεύγουσας, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, από την αιτιολογία που απαιτεί το άρθρο 190 της Συνθήκης ΕΚ πρέπει να διαφαίνεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου για να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους και στο Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχο του (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395, σκέψη 15).
- 79 Εν προκειμένω, επιβάλλεται να τονιστεί ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε μετά από πολλές συναντήσεις μεταξύ της προσφεύγουσας και της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, σε γνωστό για την προσφεύγουσα πλαίσιο, όπως προκύπτει από τα συμπληρωματικά υπομνήματα που υπέβαλε η προσφεύγουσα στην Επιτροπή. Στο μέτρο αυτό, η παρούσα υπόθεση διακρίνεται από την υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Control Data κατά Επιτροπής (σκέψη 15). Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να κατανοήσει το σκεπτικό της προσβαλλόμενης πράξεως, βάσει του οποίου η Επιτροπή φρονούσε ότι δεν ήταν σκόπιμο να εξετάσει την καταγγελία περαιτέρω. Συνεπώς, η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να υπερασπιστεί τα δικαιώματά της ενώπιον του Πρωτοδικείου και το Πρωτοδικείο ήταν σε θέση να ασκήσει τον έλεγχο του εντός των ορίων που ορίστηκαν με τη σκέψη 58 της παρούσας αποφάσεως. Υπ' αυτές τις συνθήκες, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι επαρκώς αιτιολογημένη από πλευράς του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ.

- 80 Δεδομένης της φύσεως του ελέγχου που ασκεί το Πρωτοδικείο, όπως ορίζεται στη σκέψη 58 της παρούσας αποφάσεως, παρέλκει η ακρόαση των υπευθύνων της προσφεύγουσας ή εμπειρογνομόνων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, όπως ζήτησε η προσφεύγουσα.
- 81 Για τους προπαρατεθέντες λόγους, η παρούσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 82 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.
- 83 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, παρεμβαίνον, θα φέρει τα δικά του έξοδα, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει στην προσφυγή.**
- 2) Η προσφεύγουσα φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα και τα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.**
- 3) Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.**

Meij

Lenaerts

Jaeger

Pirrung

Forwood

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 30 Ιανουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. W. H. Meij